

SPRE O NOUĂ SOCIETATE

Revoluția glorioasă

- schița lecției -

- Din anul 1603, Anglia era condusă de **dinastia Stuart**, dar reprezentanții acesteia duceau o politică absolutistă și au intrat în conflict cu Parlamentul;
- conflictul dintre rege și Parlament s-a agravat în timpul lui **Carol I Stuart**; Parlamentul a adoptat actul **Petiția dreptului**, prin care era condamnată politica regelui;
- **Carol I** a dizolvat Parlamentul și nu l-a mai convocat între anii 1629 și 1640; l-a convocat din nou în 1640 pentru votarea de noi impozite;
- profitând de această convocare, Parlamentul a redactat un nou document critic la adresa regalității, numit **Mustrea cea Mare**; pentru că a funcționat neîntrerupt până în 1653, a primit denumirea de **Parlamentul cel Lung**;
- conflictul dintre rege și Parlament s-a agravat și a început **războiul civil** (1642); *tabăra regelui* (Biserica Anglicană, vechea nobilime, armata regală) a fost înfrântă de cea a *Parlamentului* (deputații puritani, burghezia, mica nobilime, o mare parte a țărănimii și a orășenilor);
- victoria s-a datorat organizării „armatei noului model” de **Oliver Cromwell**, deputat puritan; războiul civil s-a încheiat în 1649, regele fiind executat, Anglia a devenit republică;
- Cromwell a devenit *lord protector* al Angliei, Scoției și Irlandei și a instaurat **protectoratul**, regim de dictatură militară (1653);
- Dinastia Stuart a fost reinstalată pe tronul Angliei în anul 1660, dar regele **Iacob al II-lea Stuart** a intrat în conflict cu Parlamentul; această dinastie a fost înlăturată de Parlament în 1688 („**revoluția glorioasă**”), iar tronul i-a fost oferit lui **Wilhelm al II-lea de Orania**;
- Wilhelm de Orania a acceptat documentul **Declarația drepturilor** impus de Parlament, act care limita puterea regală, preciza drepturile Parlamentului, garanta libertățile care fuseseră proclamate în timpul revoluției;
- astfel, în Anglia, au început să funcționeze *monarhia constituțională și principiul separării puterilor în stat*: legislativă - Parlamentul, executivă - cabinetul de miniștri, judecătorească - instanțele de judecată;
- sistemul politic britanic s-a consolidat în secolul al XVIII-lea prin formarea grupărilor politice, impunerea responsabilității miniștrilor în fața Parlamentului, reglementarea succesiunii la tron.